

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A pártkérdés fölvetése.

Irta: dr. Legányi Gyula.

Debreczen, november 13.

Kossuth Ferenc, mint a függetlenségi pártnak a tulajdonosa, először olyan napi parancsot szándékozott kiadni, hogy aki az ő kereskedelmi és vámszerződését szöröstül-böröstül meg nem szavazza, a 48-as pártnak tagja nem lehet. Megköveteli azt a fegyelem és a subordináció. Erre pár elvhű 48-as képviselő, aki elveinek föntartása mellett nem akart homlokegyenest ellenkező álláspontra helyezkedni s teljesen ellenkező utra átkanyarodni, kilépett a pártkörből.

Azután olyan napiparancson törte a fejét, hogy a fölemelt kvóta meg nem szavazása nem kényszerítő ok a pártkörből való kilépésre. Lényeges egyedül a kereskedelmi szerződés elfogadása, annak biztos nyelvébe ütése. Végre abban történt megállapodás, hogy a kilépések okozta föltűnés és kijózanító hatás elmaradjon, maradjon mindenki a pártkörben, aki nem szavazza meg sem a kvóta fölemelést, sem a szerződést, csak ne agitáljon és ne szavazzon ellene.

Hát bizony nagyon fogas kérdés ez, s minden esetre megérdemli, hogy a párt vezére meghányja-vesse, mert micsoda bábeli zürzavar, micsoda fogalomzavar keletkezett volna abból a parancsból, hogy szélnek eresztik az elvhű 48-asokat és megtartják azokat, akik az elvek föntar-

tásával még csak nem is 67-es, hanem 49-es elveket és irányeszméket igyekeznek megszavazni és érvényre juttatni az öszsbirodalmi eszme dicsőségére.

Mert hiszen nyilvánvaló, hogy a Kossuthféle kereskedelmi szerződésben befoglaltatik a Lusztkandl-féle öszsbirodalmi eszme föltámasztása, ami Wekerlének is a legkedvesebb álma és vesszőpáripája, mondván és írásban is kiadván az osztrákoknak, hogy ő nemcsak a közép-európai vámszövetségnek leglelkesebb harcosa, hanem egyuttal az osztrák-magyar gazdasági közösség minél szorosabbra való fözűsésének leghivebb barátja.

A Kossuth-féle szerződés tehát még kevesebbet nyújt, mint a Deák féle 67-es alkotás, mert ez legalább megmentette Magyarországot gazdasági szabadságát és törvénybe iktatta ama elidegeníthetetlen jogunkat, hogy abban az esetben, ha az osztrákok zsarolása határt nem ösmer és elfogadhatatlan szerződést akar a nyakunkba varrni, elutasítjuk és gazdasági politikánkat az ország érdeke szerint önállóan intézzük.

A határtalan zsarolás miatt tíz év óta, 1897 óta folyik a harc, és tíz év óta nem bírta az osztrák az ország érdekét sértő kereskedelmi szerződést velünk aláírni. Utját szegte törvénykönyvünk. Ezt tehát revidiáltatni kellett. És íme itt van a revízió a nyakunkon, itt van a Kossuth-féle szerződés.

Törvénykönyvünk értelmében, ha 1907. végéig nem sikerül Ausztriával gaz-

dasági egyezségre lépni, szabad kezünk van. Erre a szabad kézre mondja Kossuth, az européer „hands off“, azaz nem oda Buda, mert december végére föltétlenül meg kell lenni az egyezségnek, azt követelik az osztrákok. mert különben kitör a gazdasági háboru.

Hát hadd törjön ki. Ki issza meg a levét? Csak az osztrák, mert akkor magyar ember nem veszen rongyos osztrák iparcikket, akkor meg lesz a képzeleti sorompó minden magyar ember háza előtt. Az igazi sorompót úgy sem engedi az osztrák sem most, sem tíz év múlva fölláttatni, mert száz eszköze van annak a meghiusítására, amint a közelmúlt is bizonyítja, s amint azonfelül a lefolyt századok is bizonyítják.

Mit jelent az osztrák iparcikknek kizárása? Évenként ezer millió korona veszteséget az osztráknak, mert tavaly már ennyire szökött a hivatalos kimutatás szerint az az öszszeg, ami a mi zsebünkben az osztrákok zsebébe ömlik. Ez az öszszeg a Kossuth-féle szerződés szeriöt még növekedni fog, mert annak rendelkezése szerint szabadon és korátlanul tarthat raktárakat és bizományokat minálunk az osztrák kereskedő és gyáros, és szabadon és korlátlanul éreztheti nyakunkra a kereskedelmi utazókat, kiket testvérként kell fogadnuak, ha a szerződésből törvény lesz, mert különben elutasító vagy bántó fellépésünkért velök szemben, még meg is büntetnek.

Majd meglátja a félrevezetett magyar nép, milyen légio számra árasztják

Csendes tragédiák.

Ott ültek a búja, a hosszú nehéz illatu füben. Kéttő a feketehaju, örökké nevetős szemű mennyasszony karika gyűrűjével játszott, Ella a barátnője lustán feküdt a füben, s a süppedő hosszú száru fű között, csak arany sárga haja látszott. Csak az Ella nevelőnője, illetve anyahelyettese dolgozott szorgalmasan, egy vadrózsákkal tarkított vászon terítőn. Kéttő és Ella időnkint egymáshoz hajolva csevegnek, nem is csoda Ella csak most került haza az intézetből, valami szent áhitattal hallgatja barátnőjét, aki egész nap csak a vőlegényéről, az édes sneijdig fess huszártisztról beszél. A nevelőnő ajkain időnkint gunyos mosoly játszik. Mennyi ábránd . . . mennyi álm . . . mikor még ő is hitt, mikor még ő is remélt . . . behunyja a szemét, ismét látja a Kállay házat a tágas nagy curiát, a százados platánfákat, a mikor ő is ilyen boldogan, álmodozón járt a csörgedező patak partján, amikor neki is volt, fess snajdig huszárhadnagy vőlegénye . . . a mikor ő is ott ült, a búja nagy nehéz illatu füben

solvasta a forró epedő, szerelmes leveleket.

Egy szomorú esős reggelen vége szakadt a ragyogó rózsaszínű álomnak, a mikor a lomha szürke fellegek leereszkedtek az égről, s kopogó hangon megindult az őszi eső, kísérteties egyforma halk hangon verdeste a Kállay ház nagy erős ablak tábláit, bent a házban szomorú, kisírt szemekkel járta-keltek mintha árnyak lettek volna, a nesztelea halk lépéseket felfogta a süppedő szőnyeg, s bent a hálószobában, átlótt szízzel feküdt Kállay János a nevelőnő apja. A mikor kitudódott, hogy voltaképen nincs nagyon elpattant mint szines buborék, s vele együtt a boldog mennyasszonyság is. Dénes Gábor a forrón szerető vőlegény még az nap vissza küldte a gyűrűt, egy szó sem volt mellé írva . . . minek is . . . mindenki tudta a környéken, hogy Kállai János sikasztott az árvák pénzéből, s ezt az okot, nem akarta megírni Klárának . . . oh azok a kiméletes emberek . . . !

De Klára erős leány, mikor megtudta a valót, tudta, hogy itt kell hagyni az otthont, elkell menni messze idegenbe,

kenyeret keresni . . . még egyszer végig járta a házat, elbucszott a pataktól, a nagy óriási platánoktól, még egyszer végig járta a fehérviolas kertet, nem hagyta ki a szobákat, sem . . . itt ebbe a piros tapétás szobába csókolta meg először, itt ebbe a fehér szobába huzta az ujjamra a gyűrűt, végig ment az emlékein, s köny nélkül, száraz szemmel oda hagyta az otthont, csak, amikor a várost elhagyta s a robogó vonat vitte messze, úgy érezte Klára, mintha a bensőjéből ott hagyott volna valamit, a szívét, a lelkét hagyta az otthonba, úgy járt kelt, mint az alvajáró.

És lett nevelőnő, pajkos, haszontalan gyermekek nevelőnője . . . Dénes Gáborról mit sem hallott, a sneidig fess huszártiszt a sajnálatos eset után — amint ő mondta a tragédiáról — elhelyeztette magát, három éve már, hogy nem tud róla semmit, de azért ha mindent elfeledett a sáppadt, hervadt arcú, szomorú leány . . . esténkiat, amikor kicsiny szobájában egyedül van, hull-hull a könnye csöndesen szivároogva végig az arcán s a forró könnyek megnedvesítik a

Tolnai Dániel

cipő raktára

DEBRECZEN, Piacz-u. 49., főpostia kapujával szemben. A cipő királyhoz. *

Legnagyobb választéku raktár elsőrendű minőségű női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501

el országunkat az osztrák kereskedelmi utazók, mint sáskahad a Hortobágyot, és nem marad fűszál épen. Majd akkor föl-jajdulnak iparosaink és kereskedőink, hogy itt nem lehet megélni, hogy föl-szedhetjük sátorfáinkat. De már akkor késő lesz.

Most is vér- és pénz szegény az or-szágunk. Milyen lesz tíz év múlva? Most is koldus. Akkor is koldus lesz. Hiszen a koldus nem lehet koldusabb.

Tíz év alatt tehát tíz milliárddal lesz szegényebb országunk, mely renge-teg összeggel fizetjük az osztrák ipart és kereskedést, s tesszük még gazdagabbá az osztrák milliomosokat.

A kvóta felemelése tehát csak por-szem az osztrák szemében, az csak száz milliót jelent. Profit csak az, még pedig reogeteg profit, amit az ipari megszállás és hódoltság juttat neki. Ez kell neki, nem a kvóta felemelés. Ez csak porhin-tés, amint már egy alkalommal megirtam. Majd meg látod jó magyarom, hogy ugy-december elején vagy közepén, mikor már a kapeza szorul, hogy kikapcsolják a kvó-tát, hogy a főművet, ezt a silány kereske-delmi szerződést, megmentsék. És majd meglátod, ha elfogadod, hogy a fű kiszá-rad nyomában és a tatárjárás újra nya-kunkba szakad s oly végtelen nyomort és inséget szül, hogy kenyérré válója sem lesz a magyarnak. Arról meg éppen szó sem lehet, hogy a nemzeti bankot fölál it-hassa, mert most sincs elegendő pénzünk és aranyunk, most is csak az osztrák hi-tel kegyelméből élünk, tíz év múlva pe-dig még kevesebb pénzünk és aranyunk lesz, gondoskodik arról a Kossuth féle kereskedelmi szerződés, mely annyira ki-szípolyozza országunkat, hogy fűszál sem kél nyomában.

Ezt az országrontó szerződést fogadta el a 48-as párt hétfői értekezletén, amivel eltemette az országot s azzal együtt maga magát. Halálos tusája már is jelentkezik, ami még nyilvánvalóbb lesz a képviselő-házi tárgyalásnál, a hol majd mindenkit lehurrognak és leültetnek, aki a szerződés ellen mer állást foglalni s megismétlik más formában és új kiadásban a Tisza-Perczel-féle zsebkendő lobogtatást.

kiesi amulettben Dénes Gábor huszárhad-nagy képét.

A napsugarak már eltűnédeztek, sze-relmesen csókolva a vérvörös rózsákat, aztán eltűntek . . . szürke lett minden . . . lompos szürkeség . . . a fehér és rózsaszínű leándereknek megnyult az árnya... s a kertet szegélyző zöld cledicsia lom-bok csöndesen bölöngáltak egymás felé. Kétyt összevonta magán a kendőt. Kállay Klára a nevelő is gondosan összehaj-togatta munkáját, aztán hárman szólanul esendesen indultak el a homokos kerti uton . . . mindenki a saját gondolataival volt elfoglalva. Észre sem vették, hogy az utat szegélyző tömör zöld bokrok köz-zül, fényes ezüstös kard színe villámlott ki. Csak amikor egy kék attilás, magas szőke tiszt közel ért hozzájuk, Kétyt si-koltva borult a völgyébe karjai közé.

A hölgyek zavarba jöttek, csak Dé-nes Gábor a fess völgyébe hajlongott ki-fogástalanul s tisztelegve mutatta be ma-gát. Dénes Gábor huszár főhadnagy a völ-gyem, mondta Kétyt boldogan a ne-velő felé fordulva. Kállay Klárának az

Mélyen tisztelt vevőmet van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-u. 5. szám alatt** a (Bignió-féle házban) kizárólag **oszkorka, déli gyümölcs és fűszer üzletet** nyitottam, melyet friss áruval berendeztem és a legszolidabb kiszolgálással t. vevőmet biztosítom.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal évtizedeken át irántam tanúsított igazán megtisztelő bizalmukat megköszönni.

„Cirkusz ez, nem parlament“!

Viharos jelenetek a Házban.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, nov. 13.

Szédületes az a sülydés, amellyel a horvátok a magyar parlament nivóját alácsontják. A mai ülésen voltaképen semmi se történt, de olyan hallatlan bot-rányos jelenetek akadtak bőven, hogy ér-demleges tárgyalást tartani nem lehetett. A horvátok minden határon túl mennek nap-nap után a szemtelenségük megfőke-zésére intézkedés nem történik.

Részletes tudósításunk a következő:

Az autonóm vámtarifa.

Grahovac Mirkó horvátul beszél a javaslat ellen. Még beszél néhány szót, mikor az elnök rácsönget:

— Figyelmeztetem, hogy mindaz, a miről beszél, nem tartozik az autonóm vámtarifa keretébe. Ön az 1868-iki kiegye-zésről beszél. Ez most nem ide való.

Grahovac Mirkó: Folytatja beszédét. Az elnök: Ujból figyelmezteti. (Nagy zaj a horvátok között.)

Felkiáltások: Hallgassatok! Ne ordítsatok!

Az elnök még egyszer figyelmezteti, majd megvonja tőle a szót.

Grahovac rem akar leülni, hanem horvátul kiabál.

Hoffmann Ottó: Fogd be a szádát! Ül le!

erre megint nagy lárma keletke-zett. Mind a két oldalról fölugrának az emberek. Az öklüket mutogatják egy-másnak, majd a terem közepére rontanak.

Az elnök: Folyton csönget.

Felkiáltások: Ki kell dobni ezeket. Muacsevics Vazul a következő szó-nok, de a zajtól nem bír beszélni.

Olyan a vihar, hogy az elnök kény-telen az ülést öt percre felfüggeszteni.

A szünet alatt Návay Lajos alelnök

egyszerű sötét blousa alatt örülten kala-pált a szíve, szürke tompa tekintetű sze-meit elfutotta a könny, a mikor kezét fo-gott vele. Még egyszer érezte az egykori ideál, a völgyébe közzelétét, még egyszer látta a forrón szeretett ideált. Dénes Gá-bor, karján a boldog menyasszonyával, észre sem vette a szürkeségbe, hogy egy-kori arájával Kállay Klárával beszélt, de ki is törődne egy hervadt arcu, nevelő-nel. Fejfájás ürügye alatt mentette ki magát az estélyen való megjelenés alól, s amikor kicsiny szobájába ért oda borult az asztal elé, és sirt . . . sirt keservesen, szívében ismét felszakadtak a behegedt sebek, s folyt folyt a köny-nye, sokáig, aztán lázasan csomagolt, ké-szült s bár egyetlen álma volt, még egy-szer látni őt, — most mégis érezte, hogy futni, — menekülni kell, az eszménykép-elől . . .

Dénes Gábor szerelmes szavakat sü-togott Kétynek — amikor a zakatoló vo-nat már vitte — a megsebzett szívű szo-moru arcu leányt, az ismeretlen szürke messzeségbe.

és Sztérynyi József államtitkár csitítják a horvátokat.

De a lárma nem akart elülni.

— Nem hagyunk benneteket be-szélni! — kiáltotta Grahovac. Először erőszakoskodtok, azután békitei akartok. Hogyan védjük meg akkor hazánk érde-keit? Fogunk mi még másképpen is be-szélni!

— Cirkusz ez, nem parlament! — kiáltotta nagy szenvedélemmel Lorkovics Iván

— Így nem lehet velünk bánni!

— Csö'ekedni fogunk!

— Akkor lesz okotok karagudni!

Ilyenféle kiáltások kavartak a le-vegőben. A szünet alatt bejött a terembe Wekerle és hosszasan tárgyalt — Poló-nyi Gézával.

A szünet után.

Az elnök újra megnyitja az ülést.

Muacsevics Vazul (horvát) hosszú bevezetés után rátért a kiegyezésre.

Az elnök: A képviselő ur most Ausztria és Magyarország cukorforgalmáról be-szél. Ez nem tartozik a tárgyhöz!

Muacsevics tovább beszél.

Popovics Dusan jegyző; Lemegy a jegyzői emelvényhez, valamint mond Muacsevicsnek.

Az elnök: A képviselő ur most az általános választójogról és a progresszív adóról beszél. (Nagy zaj. Felkiáltások a többségi padokon: Szentelenség! Meg kell tőle vonni a szót!) Konstatálni kívá-nom itt az ország színe előtt, mennyire visszaélnék a horvát képviselők a Ház tü-relmével és a szólásszabadsággal. Az el-nök kötelessége, hogy az ilyen visszaélé-seket meggátolja. Mivel a képviselő ur háromszoros figyelmeztetésemre nem hall-gatott, megvonom tőle a szót. (Taps a többségen. Zaj a horvátoknál)

Ezután Zagorac István akadály nél-kül elmondhatta rövid felszólalását a ja-vaslat ellen. A következő szónok Novoszel Mátyás volt, akit ilyen figyelmeztetések értek:

— A képviselő ur a kiegyezésről be-szél! Ez nem tartozik ide!

— Ne a kiegyezésről beszéljen!

Harmadszor meg is vonta a szót.

Utána Lorkovics Iván következett.

Új javaslat a város pénzéről.

A tanács állásfoglalása.

Nem mellőznek egy bankot sem.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 13.

A „Debreczeni Független Ujság“ mai száma hírt adott arról, hogy a város jog és pénzügyi bizottsága a városi pénzek-nek helybeli bankokban való elhelyezése felett mily módon döntött. Elhatározta a bizottság, hogy a közgyűlésnek oly értelmű javaslatot tesz, hogy a pénzt a tartalék és részvénytőke arányában betétként hat-péztintézetnél helyezze el, csekk számlán pedig az első takarékpénztárnál gyümöl-öcsztet 6 % mi ellett.

Meg kell itt jegyeznünk, amint ez ismeretes is már, hogy a jog és pénzügyi bizottság javaslata nem méltányos. Első sorban azért, mert hát előkelő pénztinté-zetet hívtak fel ajánlat tételre. Mind a 7 megtette az ajánlatát s a bizottság, mely

Tisztelettel

Kohn Henrik.

nek tagjai sorában tulnyomó részben hat pénzintézet érdekeltjei vannak többségben, mellőzte az Általános Takarékpénztárt a hetedik ajánlattevőt.

A mi kritikát gyakorolt a bizottság ez utóbbi intézeten, nem fogadható el indokul, mert az általános takarékpénztár is minden tekintetben vetekszik a többi hat pénzintézettel.

Hogy ez a nézetünk mennyire igazságos, bizonyítja a tanács állásfoglalása. A tanács ugyanis a közgyűlésnek a jog és pénzügyi bizottság javaslatával szemben azt indítványozza a közgyűlésnek, hogy a város pénzének betétjéből az általános takarékpénztár is részesedjék. Tehát a város pénzét nem csupán hat, hanem az ajánlatot tévő hét bank kapja.

De a mi még igen nevezetes a tanács javaslatában, az nem más, mint hogy a pénzt minden intézet a megajánlott módokat között kapja. Ez szemben áll a jog és pénzügyi bizottság javaslatával, a mely szerint a kamatláb az első takarékpénztárhoz módosul az elhelyezendő pénzt egyenlő arányban juttatja a hét intézetnek s a csekk számlán sem az első takarékpénztárnál, hanem az ipar és kereskedelmi banknál helyezi el.

A tanácsnak e minden érdekeltiség nélkül való javaslata igen igazságos, mert minden pénzintézet hozzájárul a közterhek viseléséhez, tehát kivételt tenni nem lehet, még akkor sem, ha valamelyik bank bármennyire favorizálja önmagát.

Bizonyos, hogy a közgyűlés mellőzni fogja a jog és pénzügyi bizottság javaslatát s elfogadja a tanács helyes és méltányos állásfoglalását.

Magyar ellenzék.

Tömeges kilépés a függetlenségi pártból.

— Távirati indósiítás —

Budapest, november 13.

Rövid időn belül kialakul az új magyar ellenzék, melyben elővédtet kapunk a nemzetiségi veszedelem eltiprására. A közelmúlt története bizonyítja, hogy a nemzetiségek vakmerősöködése a magyar ellenzékét találta magával szemben s vagy megsemmisítette azokat, vagy előcsatározással könnyített a kormányzó többség helyzetén. Látjuk azt, hogy ha ez az ellenzék korábban megszületik, a nemzetiségi harc már régen megszűnt a képviselőházban.

A kilépők és a kilépettek számát harminc-harmincötte becsülik a párt szakértők. Új nevek is kerültek forgalomba. Olyanoké, akik tagjai ugyan a függetlenségi pártkörnek, de nem képviselők. Volna köztük két főrendiházi tag is, az erdélyi részekből. Hir szerint Bánffy Dezső bárónak akvizíciói utolsó erdélyi kirándulása alkalmából. Szó van Nyáry báróról is, akit nemrég buktattak ki a főrendiház háznagyi tisztségéből és szó van két protestáns püspökről, egy volt főispánról.

Ma a kilépések száma Polónyi Gézával és dr. Molnár Jenővel szaporodott.

Polónyi levele.

Polónyi Kossuth Ferenchez a következő levelet intézte:

Légy szives a függetlenségi és 48-as pártkörnek bejelenteni, hogy a 48-as elvekhez való tántoríthatatlan ragaszkodásom mellett, sőt ennek okából — a pártkör kötelekeiből kilépek — az alelnöki állásomról, az intézőbizottsági, a pénzügyi és igazságügyi és bizottsági tagságaimról lemondok, s amennyiben ez a képviselőházi bizottsági tagságomra vonatkozik — lemondásomat egyidejűleg a képviselőháznak is tisztelettel bejelentem. Elhatározásomnak részletes okait a képviselőház előtt fejtem ki. Döntő befolyással nehezedik rám az a meggyőződés, hogy a függetlenségi és 48-as pártkör a kiegyezési javaslatokkal kapcsolatosan az 1867. évi XII. t. cikkbe is ütköző módon felemelt kvótához való hozzájárulásával, nem különben az önálló magyar jegybank kérdésében tanusított eljárásával 48-as elveket és a párt hagyományait, s ezzel saját sorsát és jövődjét is aláásta. Budapest, 1907. nov. 12 én. Tisztelettel Polónyi Géza.

Molnár Jenő.

Molnár Jenő elhatározását a következő sorokkal hozta Kossuth Ferenc tudomására:

„Nagyméltóságú Kossuth Ferencz urnak, a függetlenségi és 48-as párt elnökének. Miután Ausztriával kötendő gazdasági szerződés feltételenül Magyarországnak a közös költségekhez való hozzájárulási arányszámának felemelése köttetett ki és dacára annak, hogy pártunk az országnak a közös költségekkel való nagyobb arányú megterhelése ellen mindig heven tiltakozott, a f. hó 11 én megtartott pártértekezlet ezen szerződés elfogadása mellett nyilatkozott. Én, ki a függetlenségi és 48-as pártnak egy a közös intézmények, mint az azok fentartása részére szükséges kiadások felemelése ellen vívott állandó harcában mindig részt vettem, most sem adhatom ilyen, nézetem szerint, súlyos szerződéshez szavazatomat. Ezen politikai véleményemmel a Nagyméltóságod vezetése alatt levő párttal ellentétbe jöve, az ebből eredő következményt levonom és a pártkötelekeiből való kilépésemet ezennel bejelentem. Nagyméltóságod mély tisztelője dr. Molnár Jenő.”

Inog a debreczeni piac.

Rettegnek a kereskedők.

Nagy bukások várhatók.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 13.

A nemzeti kormány uralkodásának második esztendejében eljutottunk oda, hogy az ország az anyagi tönk szélén áll. Pang az üzleti élet, kihalt a vállalkozási kedv, egyre másra dőlnek össze az üzleti vállalkozások, és nincs kéz, a mely megmentse a pusztulókat, nincs hatalom, a mely megakadályozza a romlást és pusztulást.

A debreczeni piac helyzete hasonlólag az ország más városáéhoz sivár és vigasztalan. A ki ma üzleti vállalkozásból él, az remegve várja a holnapot, nem recseg-e az épület, a melyben dolgozik, s nem omlik-e össze a ház, a melynek felépítésén emberfeletti szorgalommal dolgozott.

A debreczeni piac jellemzésére elég annyit felhozni, hogy hétfő óta három nagy üzlettulajdonos ellen adtak be csődkérvényt, s három üzlet ajtaja zárult be. Különösen kettőnek bukása szomorú, mert nagy buzgósággal igazi sisifusi munkával igyekeztek a bukást elkerülni, de a körülmények kényszerítő ereje eltiporta őket.

A három bukás nagy konsternációt keltett városszerte. Élénken tárgyalták azt mindenfelé, s a kereskedők izgatottan gondoltak arra, hogy ki következik a három után. Kereskedői körökben általában véve azt beszélnek, hogy ebben a hónapban egész sorozata következik a katasztrófáknak. Azok, a kik nem elég erősek, s a mostoha pénzügyi viszonyokkal nem tudnak megharcolni, kénytelenek lesznek fizetéseketelenséget bejelenteni. Ugy halljuk, hogy nagyobb cégeink között is van olyan, a melyik ingadozik.

Szomorú képe ez közigazdaság viszonyainknak, s az benne a legszivárványosabb, hogy a javulásra egyelőre reményünk sem lehet.

Restaurálják a vármegyét.

Általános tisztujítás.

Előkészületek a választásra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 13.

Hat esztendővel ezelőtt, a mikor Rásó Gyula alispánt egyhangulag ültették az alispáni székre, azt hitte mindenki, hogy az lesz az utolsó restauráció. A közigazgatás államosításának szele erősen fujdogált akkor, s a köztudat az volt, hogy a megyei közigazgatás csak akkor lesz jó, ha államosítják.

Hat esztendő alatt megváltozott a világ. Közbe jött a darabant korszak, a mely fényesen dokumentálta, hogy ennek az országnak a megyei autonómia az egyetlen védő bástyája. Ha a megyei autonómia szétfoszlik, illuzoriussá válik minden opponálás. És megtörtént az, a mire hat évvel ezelőtt senki sem gondolhatott, hogy éppen a restauráció esztendejében törölte el a képviselőház a lex Szapáryánát, határozottan jelezve ezzel azt, hogy a törvényhozás nem csonkítani, hanem szélesíteni akarja a megyék autonómiáját.

Igy jut aztán december hónapban Hajdumegye is egy újabb restaurációhoz, a mely legalább egy napra pezsgő életet és elevevést visz be a közgyűlési terembe. A megye intézőit erősen foglal-

Tulhalmozott raktár miatt

őszi és téli szövetek, cibelinek, costum, blous kelmék, selymek minden szín és kivitelben. Női és gyermek felöltők valamint Menyasszonyi kelengyék nagy választékban a változatlan meleg idő miatt tetemesen leszállított árakban árusítja Klein és Gelbmann cég, Piac-u-

koztatja már a tisztújítás a vármegye-házán, de kint a perifériákon is sok szó esik arról.

Kovács Gyula alispán tegnap már intézkedett is, hogy a tisztújításra vonatkozó pályázati hirdetmény közzétessék. Pályázatot hirdetnek az alispáni, a jegyzői, három aljegyzői, az árvaszéki elnöki, a tisztifőügyészi, három úlnök, 3 főszolgabírói és három szolgabíró állásra. A betöltendő állások száma 16.

Pályázati kérvények december 16-ig nyújtandók be, a főispáni hivatalhoz. A tisztújító közgyűlést Weszprémy Zoltán főispán valószínűleg Deczember 20-ára hívja össze.

A vármegye közönsége érdeklődéssel néz a decembri nagy nap elé, mert előreláthatólag a tisztikarban változások lesznek. A második és harmadik aljegyzői állások és esetleg a tisztifőügyészi állás körül lesz előreláthatólag erős korteskedés.

A függetlenségi párt ugyan már ejtett jelöléseket a decembri tisztújításra, de még a választás napjáig bizonyára összeül és véglegesen megállapodik a jelöltek személyében.

Kirabolt urinó.

Az ékszerbolt tolvajai.

Az édes pásztoróra.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 13.

A rendőrségnek ugyancsak sok dolga volt tegnap. Apróbb bűnügyek és sürgős távirati megkeresések elintézése foglalkoztatta. Az érdekesebb esetek ezek:

Alkulesos tolvajok

A nagyvárad rendőrség tegnap arról értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy dr. Kalmár Sándorné lakásába tegnap alkulesos tolvajok hatoltak be s onnan nagy mennyiségű ékszert és készpénzt raboltak el. A körözés szerint a tettesek Debreczen felé vették útjukat.

A betörők 320 korona készpénzt és 5000 korona értékű ékszert loptak el. A betörést csak a kora reggeli órákban vették észre. A rendőrség a megkeresés folytán azonnal nyomozni kezdett és a zálogházakat előre tájékoztatta az ellopott tárgyakról.

Feltört üzlet.

Ugyancsak sürgős nyomozást indított a budapesti államrendőrség megkeresésére is. Najtin József Koronaherceg-utcai ékszerész boltjába behatoltak az éjjel és onnan nagy mennyiségű ékszert loptak el. A kár körülbelül 28 ezer korona. A tulajdonos 2 ezer korona jutalmat tűzött ki annak, aki nyomra vezet. Az ellopott tárgyak között vannak órák, láncok, brilliáns függők és más ékszerek. A nyomozás a legteljesebb erővel folyik.

A szerelem vége.

Kürtösi Mihály a 7-ik huszárezred délceg tiszt legénye vasárnap a cseléd-bálon volt. Itt a sors összehozta Kokas Erzsébettel, aki ezidő szerint foglalkozás nélkül van, de lekötött óráiban cseléd. — Édes szerelmi suttogások között eljegyezték egymást és elhatározták, hogy a bál izgalmait Kürtösi Mihály lakásán pihenik ki. Ugy is volt. A leány elment a huszárhoz, de eltávozása alkalmával magával vitte barátja 37 koronáját is.

Ezért vonta ma kérdőre a leányt a rendőrség, aki beismerte tettét. Orosz rendőrfogalmazó letartóztatta és holnap átadják az ügyészségnek.

A leány eféle lopásokért már több ször is büntetve volt.

A szatmári sikkasztó.

Dunába ugrott, de kimentették.

A csónakban föbe lőtte magát.

— Távirati tudósítás —

Budapest, november 13.

Hirt adtunk tegnap arról, hogy Szatmáron Papp Gyula adópénztáros sikkasztást követett el és eltűnt a városból. Már öngyilkossági hírért is költötték:

Ez a hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak.

Sikkasztás történt igenis a szatmári adóhivatalban, de a sikkasztó csak ma délelőtt kísérelt meg öngyilkosságot Budapesten.

Az egyik csavargózsón ugyanis, mely a két folyampart közt közlekedik, ma délelőtt ez történt:

A csavargózós egyik utasa hirtelen átugrott a korláton és belebukott a vízbe. Haas István hajóvezető és Magyar András hajóslegény csónakon utána mentek.

A két hajósnak sikerült az öngyilkost kifogni és a csónakba huzni. A csónakban rettenetes harc fejlődött ki az életmentők és az öngyilkosjelölt közt.

Dulakodás közben az öngyilkosjelölt revolvert vett ki a zsevéből és halántékra lőtte magát. Kiderült, hogy ez az öngyilkosjelölt nem volt más, mint Papp Gyula, a szatmári adósikkasztó.

Életveszélyesen megsebesülve vitték a Rókus-kórházba. Kihallgatni azonban nem lehetett.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök Szép Ilonka, daljáték.

Péntek Josette kisasszony a feleségem, bohózat, ujdonság.

Szombat Josette kisasszony a feleségem, bohózat.

Vasárnap délután Kornevillei harangok, operette.

Vasárnap este Nászinduló, dráma kisbérlet.

Orfeusz a pokolban. Ma este Offenbach pajkos muzsikáját fogja ismét élvezni a közönség. A nagy sikerrel felújított Orfeusz a pokolban kerül ismét színre s az operett soha el nem évülő szépségei bizonyára nagy közönséget vonzanak. Most amikor az operett irodalom annyira terméketlen mondatni teljesen meddő, jól esik visszamenni a múltba, s gyönyörködni a nagy mesterek alkotásában. A ma esti előadáson Euridikét Fehér Oiga. Plutót Horváth Kálmán. Diannát Zsigmondy Anna. Jupitert Polgár Sándor, Cupidót Lónyai Piroska, Orfeuszt pedig Perényi József énekli.

Josette kisasszony a feleségem.

Gavault és Chavary a Josette kisasszony a feleségem szerzői ismert társas cég a francia bohózat irodalmában. Ahol az ő nevük megjelenik, ott vége-hossza nincs a jó kedvnek, a derűnek és a kacagásnak. Így lesz ez péntek este is a Josette kisasszony a feleségem bemutató előadásán. A két szerző ezuttal nem dolgozik durva eszközökkel, hanem a francia esprit legjavát adja. A pompás bohózat kacagató helyzetei, érdekes alakje hatalmas sikert hoztak a Vígyszínháznak, s valószínűleg így lesz ez nálunk is. A bohózatban az egész vigjátéki személyzet részt vesz, s mindenki pompás szerephez jutott.

A nagyvárad katasztrófa

Romok alá temetett, munkások.

Tizennégy halott sok sebesült.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, november 14.

Távirati tudósítás alapján hirt adtunk lapunkban arról, hogy Nagyváradon egy épülő két emeletes ház összeomlott, s maga alá temette az ott dolgozó munkásokat. A megdöbbentő katasztrófa részleteiről nagyvárad tudósítónk most a következőket jelenti:

A katasztrófa.

Az összeomlott két emeletes ház a Kossuth Lajos és Fábrián László-utcák sarkán épült s hónapok óta dolgoztak rajta. Tegnap reggel 1/29 óra volt, mikor hirtelen iszonyu robaj, rettenetes zuhanás lármája riasztotta fel a munkásokat és az egész környéket. Nyomában fűlsüketítő láрма és jajgatás.

Az épület közepe tetőtől, oldalfalival együtt leszakadt. Két-három pillanat alatt történt meg a borzalmas katasztrófa. A ki tudott menekülni, aki nem, az áldozatul esett, a leomló falak, vasbetonszlopok, gerendák maguk alá temették a munkásokat. Hogy hányan kerültek a kötetetőbe, azt nem tudhatta az első pillanatban senki.

Leirhatatlan pánik és félelem követte a szerencsétlenséget. Első percben szó se lehetett segítségről, mert egy újabb összeomlás veszedelme fenyegetett.

Közvetlen a katasztrófa előtt haladt el egy villamos kocsis az épületnél és a borzalmas látványnak szemtanúja volt Kemény Ignác r. biztos, aki hivatalba készült és Mados Sándor rendőrszem. Ők intézkedtek segélyadás iránt.

Értesítették a rendőrséget, mentőket, tűzoltókat és a katonaságot. Ki is vonult a rendőrség nagy apparátussal, jöttek a mentők, önkéntes tűzoltók és hogy az utca izgalmát megfékezzék, egy század háziérezdbeli baka és egy század honvéd. A katonák két oldalt kordont vonva, elzárták a közlekedést és beszüntette forgalmát a villamos vasut is.

A büszkén diszorgó bástyás palota iszonyu képet mutatott. Előreszén a közepén mintegy 10 méter hosszúságban üresen állott, belül pedig emelet magaságban halmozódva a lehullott sok téglá, gerenda, vakolat, homok és cement nagy összevisszaságban.

A megmenekült munkások közül többen elsiettek és így nem lehetett tudni mennyien veszték a romok alatt. A vá

Megérkeztek

az őszi és téli ruha kelme ujdonságok suth-utoza 4. sz. hol csakis kitünő minőségű árukat lehet a legolcsóbb árban beszerezni. — Rendkívül olcsó határozott árak.

Asztalos József

női divat áruházába Debreczen, Kos

←←←←←←←←←←

ros részéről dr. Baróthy, Nemes és Mayer tiszti orvosok, Kőszeghy főmérnök, Altnóder mérnök és Csordacsics Ferenc építész jelentek meg a rendőrség összes tisztviselői. A városi mérnökök veték kezübe a mentés irányítását, ami nehéz dolog volt. Fent ugyanis a második emeleten egy hatalmas faldarab lógott az utca felé. Ezt kellett eltávolítani először, ami nagy fáradtság árán sikerült is. Ekkorra már néhány sebesültet kihúztak, súlyos zuzódással hat embert.

Néhányan hamar kiszabadultak, — ezek könnyebben sérültek meg. A sebesülteket az első kötés után a mentők vitték a kórházba.

Előkerült az első halott is. A második emeleten dolgozott és az első emeleti falra zuhant fiatal munkás volt ez, akit a nagy teher összelapított. A rémesen összeroncsolt hullát ki vitték a halottasházba.

Utánna egy Kiss Lajos nevű munkás, aki még élt, de utolsó perceit élte, a kórházban meg is halt.

A halottak.

Délután tetőfokra hágott az izgalom a Kossuth-utcán. Délig csak a romokat, törmelékeket takarították, akkorára még újabb hullát nem tudtak kiemelni a romok alól. Azok a szegény emberek, akiknek hozzátartozói nem kerültek még elő, sirva, jajgatva állottak a palota körül s kezeiket tördelve várták, hogy az első halottat kihúzzák ebből a szomorú, gyászos temetőből. Odalenn a mély pinceüregben pedig kongott a csákány, dolgozott a lapát, az ázó, hogy mennél gyorsabban lehányják a földet azokról, akik még a romok alatt fekszenek.

Végre három óra körül egy kéz nyult fel a téglák és homokrétegek alól. Az első áldozatra a bátor mentők reá bukkantak. Lázasan, megfeszített erővel ástak, kerestek tovább. Ledobták a kézről a törmeléket, de a törzset nem találták. Ez a boldogtalan ember darabokban lelte sirját a palota romjai alatt. Nagysokára találták meg összezuzott testét és a fejét.

A munkások felismerték szerencsétlen sorsra jutott bajtársukat. Jónás János kőművest. A roncsot két katona hordágyra rakta s vitte be a Moskovits gyár udvarába.

Ettől kezdve egymásután fejtették le a halottakról a földet. Asszonyok, leányok, férfiak hullái heverték szorosan egymás mellett. Apa és felesége, anya és leánya tartotta fogódzva egymást holtan. A halottak egyre gyűltek a szomszédos udvaron. A merre elvitték őket, sirás, jajveszékélés követte mindmenny nyit. A keresés este fél hatig tartott. Akkor fáklyafény mellett akarták folytatni a mentést, de a sok gödör szakadék, felhalmozott gerenda miatt a sötétben nem lehetett folytatni a munkát, s azt holnapra hagyták. A katasztrófának mint eddig megállapították tizennégy halottja és számtalan sebesültje van. Az áldozatokat holnap temetik.

A katasztrófa közvetlen okozóját Szász Hugót a rendőrség ma hallgatta ki, de nem tartóztatta le.

A hatóság szemléje.

A beomlott háznál ma tartották meg a hivatalos szemlét, a melynek eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel.

A városi tanács ma délelőtti rendkívüli ülést tartott, a melyen mély részvétellel emlékezett meg a szerencsétlen áldozatokról, s ezt jegyzőkönyvbe foglalták. Elhatározta a tanács, hogy a halottakat a város költ-

ségén temeteti el, s hátramaradottaik részére nagyszabású segélyakciót rendez. Az akciónak már is szép eredménye van. A városházára a gyászjelül kitűzték a gyászlobogót. **A halottak száma eddig 15. a sebesülteké 3.**

A halottakat csütörtökön temetik el. A szervezett munkásság elhatározta, hogy a temetés napján Nagyvárodon általános sztrájk lesz.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletton sz. 339

Szerkesztőségi ó.: d. s. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli s. Szerkesztőség és Hadórhivatal Piac-utca 47. sz.

Elgázolta a vonat.

Titokzatos holttest.

A rendőrség bünyügi osztályát ma délután arról értesítette az állomás főnökség, hogy a Debreczen Nyiregyházi vonalon Hadház közelében a 116-ik száma örháznál egy hulla fekszik. Az értesítésre a rendőrség részéről dr. Vargha Emil orvos, a vizsgálóbíró részéről Hoffmann József vizsgálóbíró s a csendőrség emberei jelentek meg a helyszínen, hogy a vizsgálatot megejtsék.

A halott idősebb koru asszony volt. Arcal a föld felé borulva feküdt, fején hatalmas repedés volt — a mely halálát is előidézte.

A vizsgálat során nem lehetett megállapítani, hogy kicsoda a halott, honnan került az örházhoz. A sérülésekből azt lehetett konstatálni, hogy az asszony leült a vasuti sínekre. Mikor a vonat közlekedett, nem vette észre, s a vonat lépcsője halálos sérülést ejtve a fején, ledobta az árokba. Valószínű, hogy az asszony részeg volt, s ilye elaludt, így történt a halálos szerencsétlenség.

A csendőrség intézkedésére a hullát beszállították a kórház bonctermebe.

A város mai közgyűlése.

Debreczen város ma délután tartja meg rendes havi közgyűlését. A tárgysorozat minden pontját megvitatta ma a város tanácsa. A közgyűlés érdekesnek ígérkezik. Választással lesz tarkítva, de ezenkívül számos tárgyfogja elevenné tenni a közgyűlést hosszas és izgalmas vitáival.

Bizottsági tagok válbsztása.

E hónap utolsó napján, 30-án városatya választás lesz Debreczenben. Igaz, hogy időszaki lesz ez a választás, de azért nincs kizárva, hogy érdekes lesz. Seres András és Jobbágy János törvényhatósági bizottsági tagok elhunytak a minap s így a város parlamentje csonka. A két elhunyt helyett fognak új bizottsági tagokat választani.

Uj megyebizottsági tagok.

A megyebizottsági tag választásokról tegnap ismét érkeztek jelentések. A téglás—sámsoni kerülethől

Megválasztották bizottsági tagokul Éles László, Szabó László, Ablonczy László és Á. Kiss Sándort. Valamenyi téglási lakos. Így Sámson kimaradt a megye közgyűléséből. A választások közül több meg lesz felebbezve, de eddig még felebbezés a megyéhez nem érkezett.

Adóösszeírás a kertekben.

Tegnap újból elkezdődtek az adóösszeírások. A munkálatokat a városi adókövetők végzik. Ezidő szerint a szőlőskertekben.

A pincérszakiskola ügye.

A város mai közgyűlése tárgyalni fogja a debreczeni pincérszakiskola felügyelő bizottságának 600 korona szubvenció iránt beadott kérvényét. A kérelmet sem a tanács, sem a jogügyi bizottság nem pártolja. A közgyűlés feladata lesz tehát, hogy megszavazza a szubvenciót ennek az iskolának, amely kifogástalanul halad, s szép eredményt produkál. Hisszük, hogy a bizottsági tagok teljes jóindulattal viseltetnek ez intézmény iránt, s nem vetnek gátat fejlődése elé.

— **Debreczeniek a budapesti diákkongresszuson.** Ma délután 3 óra körül ifjúsági nagygyűlés volt az akadémián a senior elnöksége alatt. Szó volt arról, hogy a diákkongresszusokon mi módon védekezzenek a vidéki akadémiák a budapesti egyetemi ifjúság többségével. Elhatározzák, hogy a vidéki akadémiák érdekeik megvédésére szövetkezzenek és az egyes akadémiák folyton érintkezés útján oda törekednek, hogy az ő szavuk és érdekeik is kellő figyelemben és méltánylásban részesüljen. Ezután a még e hónapban Budapesten tartandó diákkongresszusra az akadémia ifjúsága képviselőiben kiküldötték a jogi facultás részéről: Vársári István jogász elnököt és Léway Gyula II. jh.-t. a theologiai facultás részéről pedig: Marjai Géza főiskolai lap-szerkesztőt és Peleskey Sándor III. th.-t.

— **Vizsgálat egy tűz körül.** Beckes István Cegléd utca 9 sz. a. lakó földbirtokos újföldi tanyáján tűz volt. Leégett 400 korona értékű szalma kazla. A csendőrség a minap egy feljelentést kapott, melyben Kovács tehenész azzal van gyanúsítva, hogy a kazalt ő gyújtotta fel. A csendőrség ennél fogva nyomozni kezdett és megállapította, hogy a gyújtogatást valószínűleg Kovács tehenész követte el. A rendőrség részéről Orosz rendőrfogalmazó a napokban megye ki helyszíni szemlét tartani és a nyomozást meg-ejteni.

Háztulajdonosok figyelmébe.

Az 1908. évre vonatkozó házázóösszeírás megkezdődvén felhivatnak a háztulajdonosok, hogy házbérvédelem bevallásukat a városi adóügyosztálynál ingyen kapható iven — 8 nap alatt beadni saját érdekükben el ne mulasszák. Debreczen, 1907. évi november 13-án. A városi adóügyosztály.

Az élet mélységéből.

Tegnap este a Piac-utcai rendőr őrszem két gyermeket fogott el, s kísért a bünyügi osztályhoz. Az egyik Rosenblück Nándor 11 éves, a másik Körtvélyesi Kálmán 10 éves. A két fiu Neumann festékkereskedőtől deszkaládát lopott el, s azt értékesíteni akarta.

— Miért loptatok, kérdezte az ügyeletes rendőrbiztos.

— Éhesek voltunk. felelte sirva Körtvélyesi Kálmán.

És a fiu nem hazudott. Egy rendőr kísérte haza Széchényi-utcai lakására, s a rendőr megdöbbenő dolgot beszélt el Bikfalvy biztosnak. Körtvélyesi a Széchényi-utcában lakik anyjával és 8 kis testvérével. Apja Körtvélyesi József két hónappal ezelőtt kiment Amerikába, itt hagyta a családját a legnagyobb nyomorban. Két hónap óta egy fillért sem küldött haza, s felesége a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik, hogy gyermekeit az éhenhalástól megmentse. Ilyen körülmények között el lehet hinni, hogy a 10 éves fiu azért lopott, mert éhes volt. A jótékony nőegyletek vezetői segíthetnének Körtvélyesinén, hogy gyermekei ne zülljenek el.

— **Dusa István halála.** A városi fogyasztási hivatal egyik derék és közbecsülésben álló tisztviselője, Dusa István ma délelőtt 10 órakor agyszélhűdésben hirtelen elhunyt. Tegnap még egész vidáman, friss életkedvvel végezte dolgát, s az életerős, egészséges embert ma elragadta a halál. A tragikus eset mély részvétet keltett mindenfelé, ahol a 36 éves, tehát a férfikora legszebb idejében lévő embert ismerték. A megboldogultat felesége, egyetlen fia, s testvére Dusa József a munkásbiztosító pénztár pénztárosa gyászolják.

— **Összeesett az utcán.** Hegedüs Piroska 17 éves lány ma a Kazinczy utcán összeesett. Mentők a kórházba vitték, ahol epileptikus szivbajtot konstataáltak rajta.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Ménes Margit ev. ref. 5 hónapos, Varga József róm. kath. 48 éves, Borsch Erzsébet ev. ref. 1 éves, Farkas Gyula róm. kath. 48 éves, özv. Molnár Bálintné Széll Julianna ev. ref. 68 éves, Nagy Teréz ev. ref. 6 hónapos.

— **Rendőri hírek.** Meglopott szücs. Teleki József szücsmester az újvárosi vásáron volt. A megmaradt 10 bekecsét ott őrizet alatt hagyta, ennek dacára azt ellopták. A rendőrség körözi a tolvajt. *Tolvaj cseléd.* Hitler Milántól cselédje elloptott egy revolvert. Feljelentette az esetet a rendőrségen. A cseléd beismerte a lopást. Harangi Lajos Kossuth utca 13 szám alatt lakó kocsiától, Korté Károly elloptott egy kabátot. Emiatt a rendőrség elfogatta. Katé a topást beismerte a rendőrség előtt s vallomása után szabadlábra helyezték.

— **Fráter L.** legújabbán megjelent zeneművei: nótáskönyve zsebkiadás csak 1.60 fillérért, 101 dal 3 kor. helyet 2 koronáért csakis Harmathy antiquariumában kaphatók Fűvészkert-u. 14. Levedán „Az ágy” című könyv csak 60 fillér.

— **Nyiló krizantemumok** remek példányok képrázatos szinompában 1 koronától feljebb Kontsek Gézánál Kossuth-uteza.

— **Legjobb minőségű férfi cipők** nagy választékban kaphatók Békés Lajos uri divat üzletében.

— **Nagy örömet szerzünk gyermekeinknek, hogy ha játék ajándéktárgyainkat Méntze Henrik áruházában vásároljuk Kossuth-u. 4. sz.**

— **Világhírű Habig kalap** ujdonságok egyedül Fenyő Sándor cégnél.

— **Le késet a vonatról,** vagy le késet volna, ha nem Kopár órásnál Hatvan-utezán hagyja óráját javíttatni, aki specialista inga- és zsebórák javításában.

Szappanos István kilépett a függetlenségi pártból.

Olay pedig visszalépett.

A politikai helyzet.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 13.

Szappanos István Kecskemét I. kerületének országgyűlési képviselője ma levelet intézett Kossuth Ferenchez, a melyben bejelentette, hogy kilép a függetlenségi pártból. A törhetlen elvűségű öreg negyvennyolcas képviselő elhatározását hosszú levélben indokolja meg, a melyet Kossuth Ferenc elnökhöz intézett. Kilépését ezzel indokolja, hogy az önálló jegybank dolgában tett indítványa felett a párt napirendre tért és hogy a kvótát semmi körülmények között sem szavazza meg.

A függetlenségi pártkörben ma este egyébről sem volt szó, csak a kilépésekről. Megjelent a pártkörben a hosszupályi képviselő Marjay Péter is, a kiről azt híresztelték, hogy szintén ott hagyja a pártot. Marjay elbeszélte, hogy tizennyolc régi képviselő, többek közt Thaly Ferenc, Laszky András, Rigó Lajos. Várady Károly, Endrey Gyula és ő értekezletre jöttek össze, s az értekezleten abban állapodtak meg, hogy nem lépnek ki a pártból.

A folyosón is élénk élet volt ma Polonyi ott is járt kelt, s beszélt a horvát kérdéssel, úgy hogy már azzal kezdtek gyanúsítani, hogy paktál a horvátokkal. Ezt a hírt azonban Polonyi megcáfolta. Érdekes eset történt ma Polonyi Géza kilépése kapcsán. Amikor Olay Lajos megtudta, hogy Polonyi Géza kilépett a függetlenségi pártból kijelentette, hogy most már ő visszamegy a pártba.

És megis tette, s még a délelőtt folyamán bejelentette a függetlenségi pártba való visszalépését.

A mai nap folyamán több kilépés és belépés nem történt.

A képviselőház holnap valószínűleg letárgyalja az autonóm vámtarifát, s a gyűlés végén elfogadja Hoitsy Pál indítványát, a mely az ülésnek egy órával való meghosszabbítását javasolja. Valószínű, hogy gyorsan rá kerül a sor a ki-egyezési javaslatok tárgyalására. Ekkor aztán megszorodik a kilépettek száma, a mely most mindössze 18.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, november 13. A képviselőház mai ülésének végén Surmin György aztán Tuskán Gergely beszélt, majd két interpelláció hangzott el, s aztán a gyűlés délután 2 órakor ért véget.

Minisztertanács.

Budapest, november 13. Ma délelőtt a képviselőházban Wekerle Sándor elnöklésével minisztertanács volt, a melyen főleg a horvát ügyeket tárgyalták.

A szatmári sikkasztó.

Budapest, november 13. Papp Gyula, a sikkasztó szatmári adópénztárnok a Rókus kórházban fekszik. Egy újságíró ma meginterjúvolta, s Papp élénken tiltakozott a lapok azon hire ellen, hogy ő részeges és kártyás volt. Papp egyébként tegnap Budapestről levelet intézett családjához, a melytől elbucszott. — Ugyancsak levelet irt Kadas ellenőrnek is, akinek az ellopott érték papirokat vissza küldte. A szatmári ügyészség intézkedett, hogy Pappot, ha esetleg felgyógyul, a szatmári ügyészség fogházába szállítsák.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Verekedő cigányok. Balogh Mihály, Balogh Miklós és Balogh József hajduböszörményi sármunkás cigányok ez év júniusában alaposan elverték Vadász Ferencet, a ki ügyes bajos dolgai intézésére metát Baloghék prrtájára. Itt történt, hogy Vadász a cigányokkal össze szólalkozott, akik aztán úgy elverték, hogy sebei 12 napon tul gyógyultak be, a törvényszék ezért a cigányokat 8—8 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Novemberi esküdtszéki tárgyalások. Az esküdtszék e hó folyamán a következő bűnügyeket tárgyalja.

18-án Sívágó Imre és társa ellen rablás vétsége miatt.

19-én Molnár Mária szándékos emberölés büntette.

20-án Kalmár Jenő becsületsértés vétsége.

27-én Sain Gyula és 2 társa halált okozó súlyos testi sértés.

23-án Loránt József nyomtatvány utján elkövetett rágalalmazás vétsége.

26-án Szándékos emberölés vétségének kísérlete.

27-én és 29-én Székely Imre 2 rendbeli nyomtatvány utján elkövetett rágalalmazás vétsége miatt.

Vasuti hiénák. Kasza Mihály és Kasza József báráncsi lakosok tavaly nyáron, júliusban Bándoról Debreczen felé jöttek. Egy kocsiiban ültek velük Balla János és Balla Mihály szinte báráncsi lakosok. A Kasza testvérek Bándoron kiszálltak. Debreczen felé jártak már, amikor a két Balla szedelőzködni kezdett s rémülten vették észre hogy tarisznyájuk hiányzik, amelyben munkakönyvük, szerzőmatk és 106 korona készpénzük volt. Mivel a szakaszban senki más nem ült, a Kasza fiukat gyanúsították a lopással, mely gyanu a házkutatás alkalmával igazolást nyert, amennyiben az említett tárgyakat a pénz kivételével megtalálták náluk. A ma, Olay Miklós elnöklete alatt, tartott törvényszéki tárgyaláson beismerték tettüket, de védelmükre felhozni semmit sem tudtak. Emiatt 9—9 havi börtönre ítélték őket, mely ellen vádlottak felebeztek.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

44. Bűnügyi regény.

A vészett dög egyet vonalott és vége volt; én pedig fölcudva rémületemből, elejtettem csomagjaimat éshálásan köszönetet mondtam a kötőrőnek. Ő es rám figyelt, csak lehajolt a földre és lassan szedgette föl a csomagjaimat.

Eközben az üldöző parasztok is odaértek.

— No, ezt jól megölte! lihegte az egyik.

— S a kisasszony igazán szerencsésen megmenekült.

— Ön az életemet mentette meg, — szóltam a kötőrőhöz, amikor egyedül voltunk. — Bár volna módomban, hogy szíven szerint megjutalmazhatnám ezért!

A zsebembe nyultam pénzért, de a kötőrő tagadólag rázta a fejét s merően rám nézve, izgatottan mondta:

— Nem kell pénz... csak egy — szivesség. Mondja meg... mondja meg a nevét.

Ránéztem; széles karimájú ka'pja annyira elfödte a homlokát, hogy arcának csak a felét láttam, s még ezt se, mert ajkai is bevoltak kötve, hogy a kőszilánkok a szájába ne ugorhassanak.

— A nevemet? — szóltam csodálkozva. — A nevem: Madai Nellie, a nagybátyámnál, Vándori Jánosnál lakom.

A különös ember visszament a kőrakáshoz, ahol a ruhája hevert, ledobta kalapácsát, s aztán szóltanul visszajött hozzám, de látszott rajta, hogy nagyon föl van indulva.

— Már későn van, — szóltam, elindulva; de mielőtt mennék, szeretném tudni én is az ön nevét.

— Az én nevem Dominick Károly, kisasszony. S ha megengedi, elkísérem, mert így alkonyat táján már nem biztos a vidék. Látom, hogy aranyórája és láncva van, — még kísérlésbe hozhatna valami boldogtalant.

— Ránéztem; láttam, hogy kezei aprók, szépek, bár a nehéz munkában elkérgesedtek; ruhája is csinos és tiszta volt, de a kötőrés természetesen azokat is megviselte.

— Azt hiszem, ön még nem nagyon tudja erre a járást, — folytatta, amint egymás mellett mentünk hazafelé. — Ugy-e, ön nem ide való?

— Nem; most vagyok itt először.

— Pedig mégis itt születtem...

— Az igaz, hogy itt születtem; de honnan tudja ezt ön is?

— Ez nem oly különös, kisasszony mint gondolná; mert lássa, mi szegény emberek, mindig érdeklődünk a jobbmoduk iránt s el-el beszélgetünk róluk egymás közt. Tudjuk mindenkinek a történetét...

Itt megállt, s vagy ötven lépéssel odább, remegő hangon folytatta:

— Az ön családjában is van egy különös történet, kisasszony... bocsássa meg, ha szótok róla.

— Igaz, — feleltem, — sejtem, hogy van valami különös történet, de sohasem hallottam róla semmit.

— Ön hát nem tudja! — kiáltott föl oly hangon, hogy megrémültem; — nem tud a gyil... akartam mondani, a szerencsétlenségről? Nos, előbb utóbb majd meg hallja, szörnyű történet az; de akármennyire az ön atyja ellen szól is, esküszöm az élő Istenre... — s itt hevesen folytatta: — hogy ép oly ártatlan, mint én vagyok... én jól ismertem őt

— Nem tudom, mit követhetett el, — feleltem remegő hangon — de végtelenül hálás lennék önhöz... ha segíthetne, hogy minden gyanút elhárítsak emlékéremről,

— Ön hát nem borzad vissza és nem szörnyed el, valahányszor apja nevét halja? — kérdezte a kötőrő és merően rám nézett.

— Oh, hogy gondolhat ilyet! — kiáltottam föl méltatlan odva.

— Helyes! Lehet, hogy eljön az idő, midőn minden kiderül s talán valamikor rávezethetem önt a nyomra is, — föltéve, hogy ezt a nyomot sikerült megtalálni.

— S mi ez a nyom?

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1907 november 13

Készaru 5 olcsóbb, határidők állandók.

1907. októberi buza	11.31.—32
1908. áprilisi buza	12.69.—70
1907. októberi rozs	10.35.—36
1908. áprilisi rozs	11.90.—91
1907. októberi zab	8.62.—63
1908. áprilisi zab	7.31.—32
1908. májusi tengeri	—
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1907. szeptemberi tengeri	—
1908. augusztusi répa	—

Valódi ezüst gyertyatartók a legjutányosabb árban Halász Nándor

ékszerésznél

DEBRECZEN, Piacz-u. 24. szám.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon-, szőnyeg- és divat áruházába megérkeztek az

ősz divat gyönyörű újdonságai

ruha kelmék, flanellek, bársonyok, blous selymek, velezek, **Valódi persa szőnyegok**, Linoleam.

!! Óriási raktár !!

SZŐNYEGEK

julita spárpa, hollandi, híderruister, tapetir, velour, futó és salon szőnyegek minden nagyságban, torontói szőnyegek divanteritók, butorszővelek és creppok, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok,

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítatott 1842. évben.

Mindennemű ruhák **TISZTÍTÁSÁT** és festését, szépen és jutányosan eszközli

Koncz József

gözerőre berendezett kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító intézete

DEBRECZEN,

Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Ne vegyen naptárt! Ne dobja ki pénzét! mert ingyen kapja

a „Debreczeni Független Ujság“ december hó első napjaiban megjelenő

1908. évre szóló

teljes és egyedüli pontos czim-tárral ellátott

képes nagy naptárát

ha a „Debreczeni Független Ujság“ ra előfizet.

Ingyen kapja

a képes nagy naptárt

minden ujonnan belépő előfizető.

Előfizetési díj egy óra 1 korona. vidékre 1 korona 50 fillér.

Előfizetéseket elfogadunk a hó bármelyik napjától

a kiadóhivatal

Piacz-u. 47/49. Telefon 18. és 339.

Szörmeutánszat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra

női posztók minden színben.

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapítatott 1842. évben.

Használt butorokat

ad, vesz, javit és ujakra becserél

KONYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

Bevan bizonyítva

hogy papírt, üzleti könyvet, irodaszert, dombornyomású névjegyet és levélpapírt

legjobban lehet vásárolni
Mihály Sámuelnél

Főtér 30.

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenféle betegségben már szenved.

Ugy kizárólag csakis az eredeti **Franczia delia mellfűzőt** vegye. valódi halcsont elegáns kivitelben 6 kor. feljebb. Kapható csakis az

ERNYŐ GYÁRBAN.

Piacz-utca 43.

Választás véget házhoz is küldünk, minden vétel kényszer nélkül. **Előrehaladt idény miatt** ernyőket 20% leszállítással adunk.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Védekezés

léghuzam, hideg, por és víz ellen

„Hermetika“

utján. **Mentesíti a kirakatokat az izzadástól.**

Egy szinte elpusztíthatatlan levegősűrítés gummiból, ablakok és ajtók számára.

Fűtőanyag megtakarítás szempontjából feltétlenül kifizetődik.

Egyedüli főraktár:

RACZ „Angyal Drogueriája“

Debreczen, Piacz-utca 42. szám.

Lamprecht-palota. — Telefon 518.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben

Férfi ruha szövetek, magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélés árak

Harisnyák, keztyűk,

nők. férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos fiai

divat, Vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyneműk, selyem lüster és cloth alsó szoknyák, kasmír és selyem paplanok, mattrétek

legolcsóbb szabott árban.

Férfiingek, lábravalók, hálóingek, gallérok, kényes, nyakkendők divat szoborok

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára
DEBRECZEN, Rózsa utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Paplanok 2.20 krtól.

Őszi idényre!

Óriási választék. — Olcsó árak.

Női posztók és flanellek, cybelinek, mosó barchetek és flanellek, téli nagy és fej kendők, kész férfi-, női- és gyermek fehérneműk, cloth- és lüster kötények, alsó szoknyák és tricók és harisnyák

Dospoly János utódánál

cégtulajdonos

Mayer János

Tisza-palota, Főtér.

Ágyterítők 120-tól Flanel takaró 1.50

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi (szövetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek.

Szakszerű felvi gositással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinék díjtalanul szolgál.

Világítástek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon sz. 568. Telefon sz. 568.

Löbl Gyula és Társa

látészerezés

Debreczen, Piacz-u. 63. sz. Szt.-Anna-u.-val szemben.

Szemüvegek, orrcsüptetők és lorgnettek nagy raktára.

Színházi látcsövek jutányos áron kaphatók. — Optikai javítások pontosan és szakszerűen készülnek.

50 métermázsa

kézzel szedett, válogatott

fajalma

Erdélyből s Nagybányáról, aranyranet, batul, kalvil, Jonatán, londoni pepin, Boemán, Törökbálint, Ananás ranet, Tafata stb. legjelesebb válogatott fajokat nagyban és kicsinyben szállit

Váray József kereskedése

Debreczen, városi bérpalota.

Ilona szalon Brikett.

Az egyedüli szagnélküli kőszén, fűtéshez legalkalmasabb és legtakarékosabb. Bármilyen kályha fűtéshez is használható.

Kapható minden fűszerüzletben. Állandóan van raktáron legjobb minőségű

kőszén és faszén.

Tisztelettel

Varga Károly és Társa

szén kereskedők

Debreczen, Arany János-utczával szemben.

Telefon 465.

Telefon 465.

Kész Nőruha Áruház

Kossuth-u. 17. (színházzal szemben)

ahol legolcsóbban cibelinek, szövetek, barchetek, kész a'jak, gyerekruhák, schláfrók, női felöltők, gyerek kabátok legjutányosabban kaphatók.

Különös figyelembe ajánljuk

varrodánkat,

ahol a legujabb divat szerint olcsón vállalunk.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank-ügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Kulcsár József

Bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. sz.

Készít mindennemű
sárgaréz és bronzárakat
légszesz, acetylen és vil-
lamos csillárakat, csillá-
rok átalakítá-
sát petroleum
és légszeszről
villamosra,
vagy légszesz
és villamosra
(combináltra)
**Újjá tisztító-
kat s minden**

e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen és jutányos árak mellett eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhoz megyek a munkát átvenni.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelok, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arccfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések

Menyasszonyi selymek,

koszorúk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyeg raktára

DEBRECZEN, Rózsá-utca 1 sz.

Alapították 1842. évben.

Olcsó és szép ékszereket, zsebórákat

divatos, finom kivitelben legolcsóbban beszerezhető.

Tessék próba vásárlással meggyőződést szerezni árúim olcsóságáról. — Óra és ékszer javítások nagyon olcsón

Pintér Gusztáv

ékszer- és órás

Piacz-utca 26. nagytrafik mellett.

Butor fényező czim- és szobafestő, Péterfia-utca 1.

Elvállal fürdőkádak fényezését, kerékpár zománcozást, fa- és vasbutor ujonnan átdolgozását, valamint épület portal és üzletberendezések mázolását, szobafestéseket a legmodernebb kivitelben. Továbbá elvállal mindennemű czimtáblák festését és szobatapétázást.

➤ Legújabb zománczóó kályha. ⬅

Tisztelettel

Prindelmeier Lőrincz.

Telefon 288.

Telefon 288.

Értesítés.

Tiszteletteljesen van szerencsénk a n. é. vevőközönség heeszes tudomására juttatni, hogy Kossuth- és Batthányi u. sarkán, a városi színházzal szemben a mai kornak megfelelőnek egy ujonnan és friss árukkal felszerelt

➤ fűszer és csemege üzletet ➤

nyitottunk és azt személyes felügyeletünk alatt vezetni óhajtjuk. Miért is igen kérjük, hogy nagybecsű bevásárlásaikkal minket felkeresni méltóztassék. — Igyekezetünkkel oda fogunk törekedni, hogy az igen tisztelt vevőközönséget mindig friss árukkal a legszolidább árak mellett kiszolgálhassuk és azt állandó vevőinknek meg is tarthassuk. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve magunkat kögyes jó indulatába ajánlva vagyunk kiváló tisztelettel

Szepessy Dezső és Társa

fűszer- és csemege kereskedése

DEBRECZEN, Kossuth- és Batthányi-u. sarok.

Játszék ott, hol a szerencse a legnagyobb Gaedicke bankházában

mert ott nyerték eddig tényleg a legtöbb főnyereményt és pedig:

A nagy jutalmat **600,000** koronát a 62551. számra

a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 11119. számra || a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 28916. számra
a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 19509. számra || a legnagyobb főnyereményt 400,000 koronát a 33464. számra

továbbá 3-szor á 100,000 90,000 80,000 70,000 korona, 5-ször 60,000 50,000 40,000 30,000 25,000 korona és 10-szer 20,000 koronát.

A XXI-ik magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának huzása.
november hó 21. és 23-án lesz.

A következő főnyeremények sorsoltatnak ki: esetleg 1 millió korona, továbbá 600,000, 400,000, 200,000, 2-szer á 100,000, 2-szer á 90,000, 2-szer á 80,000, 2-szer á 70,000, 2-szer á 60,000 stb. stb. korona.

A sorsjegyek ára:

Egész	Fél	Negyed	Nyolczad sorsjegy
12.-	6.-	3.-	1.50 korona.

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

Gaedicke, bankház,

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Apró hirdetések.

Uj szögig 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbeléget csatolni.

Nagyon szép, házián nevelt hűgomat férjhez adnám tisztességes, jó állásu uriemberhez, esetleg 1-2 gyermekkel bíró özvegyhez. Levelek: „Elnom lelkületü“ jeligére a kiadóba.

Egy csinos fiatal ember, oly leány vagy fiatal özvegy ösmeretségét keresi, kivél unalmas szabad óráit kellemesen eltöltő és vasárnaponkint a szinbázba társa lenne. Leveleket „Fő a titoktartás“ jeligére a kiadóhivatalz továbbít.

Költözöttek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Gyakornok szép irással kerestetik. Czim a kiadóba.

Allandó jövedelmező pénzkereset szegényebb sorsu embereknek. Czim a kiadóba

Bolthelyiség kiadó Miklós utca 22. sz. a második bolthelyiség kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Első dus választéku előnyomdában leguj bb női kézi munkák, saját kötésü harisnyák dus választékban Füstös Dezső női kézi munka és előnyomda üzlete Piacz-u 12. Harisnya fejelés vállalat.

Olvasókörök

és kaszinók könyvtárai . erendezésére és kiegészítésére legelőnyösebb a Harmathy antiquariumában. Fűvészkert-u. 14. díszművek, regények s mindennemű könyvek dus választékban rendkívüli árleszállítással kaphatók. Könyvjegyzék ingyen.

Ingvasalóné a gőzmosodában felvétetik Széchenyi-u. 42

Villamos világítási és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel **Földvári L.** Debreczeni első hatóságilag engedélyezett villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Vasestergályos és géplaxatos tanonczok gépműhelybe felvétetnek Deák Ferencz-utca 22.

Egy értelmes, jó magaviseletü bolti szolgál felvétetik Mentze Henrik áruházában Kossuth utca. 4.

Fiatal ember kerestetik elemi iskolai gyermekek tanítására naponként egy órára. Kolossa Ádám József K. H. u. 47.

Egy 25 év óta fennálló fűszer üzlet, italméréssel, más vállalat miatt eladó. Ertekezhetni Csillag u. 80.

Egy csinos cipész üzleti berendezés olcsón eladó. Bővebbet Kohn Adolf és fia borkereskedésében.

Ládák s egy fenyőfa ajtó eladó Piacz-utca 51. szám.

Kerések két szoba, tágas előszobával, a lakáshoz való mellékkeliségekkel, gázbevezetéssel 1908. május elsejére lakást. Czim a kiadóban.

Egy bicikli, egy czimbalom, egy kopirprés, 5 tuzkozár olcsó árért e'adó Boldogfalva-utca 11. szám.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Uj elektrotechnikai vállalat.

Telefon sz. 210.

Vilamos világítás, házi és magán telefonok, villany csengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett) orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzín és elektro motorok szerelése és javítása legjutányosabban s legnagyobb szakértelemmel csak **Földes és Vajner** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen, Piacz-utca 26. szám nagytrafik udvarban eszközölhetők.

Úraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádógos-utca 2.

Galambducz óriási nagy, 14 ajtóval eladó Méliusz-tér 14. szám alatt.

Szakképzetti vinczellér felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Uri házból való leány ki ügyes gépirőző, ilyennek esetleg pénztárosnőnek ajánlkozik. Czim a kiadóba.

Nagy Zoltán Szegedi kir. t. sz. bíró telek- könyvi vizagára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Ugyes lapelarusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

H. Böszörményben a kupa réten 16 1/2 hold tanyaépületekkel ellátott buzatermő föld örkön áron eladó. Czim a kiadóban.

Ugyes bejáróné kerestetik Postakert 4. sz. Blaskovits-ház keresztépületbe.

Raktárnak alkalmas tágas, világos, szép nagy pince helyiség kiadó azonnal Darabos-u. 5.

Kényelmes külön bejáratu butorozott szoba kiadó azonnal. Szent-Anna-utca 28.

Uri könyhabutor szép, majdnem egészen új, sürgősen eladó. Megtekinthető Csütörtök délig Nyomtató u. 7.

Nyomtatványok csakis Hoffmann és Kronovitz motorerő üzemre berendezett könyvnyomdájában kaphatók olcsón és szép kiállításban.

Boreczet, kitünő minőségü, kapható Piacz-u. 42. az első emeleten hátul.

A ki olcsón akar

ruha szövetet vásárolni menjen el Sugár Dezső rőfös és rövidáru üzletébe, ahol most egy méter ruha szövet 24 kr. szép mintákban. Angol kockás kelme 120 cm. széles 45 kr. 1 férfi gallér 12 kr.

SugárDezső

Piacz u. 19. Bika mellett.

Allandó vevő vagyok vaj, tojás és szárnyasokra

legmagasabb árban.

Moritz Rosenberg Butter, Eier, Geflgh. Frankfurt, a/M.

Zavatzky Leo

DEBRECZEN

~ Bika szállodával szemben. ~

Legelőcsőbb bevásárlási forrás

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Harisnyák, kesztyük.

Női-, férfi- és gyermek alsó trico ruhák. — Női- és gyermek kötények. — Fehérneműek.

„Uránus“ villamos Színház

Sas-utca 2. szám.

Ma Csütörtökön november hó 14-én.

Rendkívül, szenzációs új műsor!

Uj! Itt először! Uj!

A kaméliás hölgy.

Hasonnevü tragédia főbb és hatásosabb jelenetei.

Műsoron kívül.

A vig özvegy.

Hasonnevü operett főbb és hatásosabb jelenetei.

Uj! **A szerelem kálváriája.** Uj!

vagy

A megbosszult esábitó.

Nagy szenzáció! Itt először!

Egy 14 éves csoda fiu,

ki mindent tud és lát.

A szénarusitónó szeretője.

A leleményes tolvajok.

Az utcai énekes.

Egy bioziklista nő első utja.

Rendkívül mulattató képek.

Előadások: Hétköznap este 6, 7, 8, 9 és 10 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 11-ig óránként.

Helyárak: Páholyülés 1 kor. Zártszék 80 fill. I. rendü 60, II od rendü 40 fillér. Gyermek jegy: 1. rendü 30 fill. II. rendü 30 fill. III. rendü 20 fillér.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri

tisztelettel

Suchán és Winkler.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalat, az Egyesült Villamossági r. t. képviselője

Kossuth-utca 50.

Elvállal a villamos szakmába vágó mindennemű munkát, u. m. **Üzletek, magán lakások világítási és szellőztető. Telefonok, szobasürgönyök stb.** szakszerű berendezését.

Malmok, gyarak önálló üzemű borendezését, bővítését és gépek javítását.

Felvételek és költségvetés díjtalan.

Vidékre árlap ingyen.

Szombathy Kálmán

Gyárilag berendezett versenyképes

Esztergályos műhely

és raktár

DEBRECZEN, Pesti-utca 3. sz.

Raktáron tart mind e szakmába vágó munkát, felvállal és elad nagyban és kicsinyben Javításokat azonnal és pontosan eszközöl, gyors és szolid kiszolgálás, munka jósága és szépsége elvem. Tisztelettel

Szombathy Kálmán.

Szolid kiszolgálás.

Tanulókat felvesz.

Segédkeket elfogad.

Seccessiós

Inga és Salon órák, pontos zsebórák és szép ékszerek legolcsóbban kaphatók

Kurián Gyula

DEBRECZEN, Piacz-utca 42.
Javítások legolcsóbban jótállással

Központi női felöltő

áruházban

Simonffi-u. 2. szám (Városi hérház.)

Ahol a legelegánsabb, legmodernebb, a legújabb, divatosabb és a legizlésesebb **Női felöltők, Kabátok, Színházi Belépők, Szörme boák**

a legolcsóbban kaphatók.

Megrendelés szerint készülnek **Saját varodámban** divatos costümök, bluzok slafrokok és aljak a legszebb kivitelben, jutányos árban.

Moskovits József

gek elsőrendű szabóműhelye

Goldstein Karolin

orvosilag elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piacz-u. 61.

Mérték után rendelve bárminő érzékeny alakra 6 óra alatt készít legkényelmesebb

midert

kitűnő egyenestartókat.

Kiállításra készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár kész fűzőkben **legolcsóbb árakban.**

Tanuló és varróleányok fölvetetnek.

Általános takarékpénztár részvénytársaság.

Értesítés.

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy a

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

képviselőt Debreczen és vidékére átvettük.

Ezen előkelő biztosító intézettel történt megállapodásunk folytán **fölötte előnyös és minden eddigi rendszert fölülmuló igen olcsó díjtételű biztosítással** kapcsolatos betéti rendszert léptettünk életbe.

Ezen biztosítási betét rendszer kétféle módozaton alapszik és pedig:

1. Biztosítás köthető 15 évi időtartamra, még pedig úgy, hogy heti

egy korona

és elenyésző csekély, évente csökkenő pótdíj ellenében az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság a félnek elértés esetén 1000 korona készpénzt fizet. Ha elhalálozása korábban következne be, úgy a

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

a fél betétjét 1000 koronára egészíti ki, mely összeg a fél örökösének azonnal készpénzben lesz kifizetve.

2. Biztosítás köthető 20 évi időtartamra oly formán, hogy a fél heti 1 korona befizetés mellett 20 év után elértés esetén az Általános Takarékpénztár Részvénytársaságtól 1500 koronát kap. A fizetendő csekély pótdíj ellenében pedig a fél ezenkívül a

Hollandi életbiztosító részvénytársaságtól

egy 1500 koronáról szóló teljesen díjmentes kötvényt kap, mely a fél bármikor bekövetkező halála esetén azonnal esedékes és készpénzben kifizetendő. Ha a fél a 20 éven belül halna meg, úgy a

Hollandi életbiztosító részvénytársaság

a fél által megnevezett kedvezményezettnek azonnal 1500 koronát fizet készpénzben, egyben pedig az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság ezenkívül a fél által nála elhelyezett addigi betétet annak kamatos kamataival együtt a kedvezményezettnek haladéktalanul szintén készpénzben kifizeti.

Az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság ezen rendszer alapján a biztosítás leköttése ellenében kölcsönököt is folyósít.

Az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság készséggel szolgál minden irányu felvilágosítással az ezen rendszert érintő kérdésekben.

Teljes tisztelettel

Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK:

OLCSÓ DÍJTÉTELEK:

Legbiztosabban vásárolhatunk

mindennemű

Téli kabátot, utazó és városi bundát, gazdász kabátot, fiu és gyermek ruhát <<<

Neumann M.

cs és kir. udvari szállító cégénél
Piacz-utca 51.

Önkéntes árverés.

A Mikepéres község határához tartozó ugynevezett Morvai tagbirtokon lévő akác és fűzfák kisebb mennyiségekben folyó hó **27-én reggel 8 órakor** a helyszínén nyilvános árverésen eladatik.

A venni szándékozók sziveskedjenek megjelenni
a Bizottság.

Szabados Vilmos

vízvezeték és világítási vállalata

DEBRECZEN, Piacz-utca 58. sz.

A „Rádiumfény“ gázizzó r. t. egyedüli képviselője
Debreczenben.

Nagy raktár gázizzó testekben és üveghengerekben.

A német-alföldi légszuszvillanyossági társaság Non Oxyd lámpa (eredeti villanyfényű lefelé világító légszusz lámpa üveg henger nélkül) képviselője és raktára. — Utánzattól óvakodjunk!

Egy évi jótállás.

8 napi próbára ingyen.

Felszerelések és jókarban tartások mérsékelt árak mellett.

Muschong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve karteren kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

!! Legkiadósabb természetes szénsav !!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti és élelmiszer vizsgáló intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és íze rendes. Szénsavtartalma 99.57%”

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.
Sürgőnycim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Végkiárulás! A Boros Testvérek cég feloszlik.

Kossuth-utca 6.

Üveg, tükör, porcellán és zománczozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek. Tanuló felvétetik.

Legszebb! Legjobb! Legdivatosabb

Glacé-, svéd- és szarvasbőr

keztük.

Saját készítményű sérvkötők, haskötők, suspensorok.

Gummi görcsér harisnyák.

Valódi francia és amerikai gummi különlegességek

Schön Sándor

keztük-, kötszer- és orvosi műszertárában
Debreczen, Piacz-utca 12.
(Stenczinger-ház.)

Blasz Vilmos

hiteltudósító irodája

DEBRECZEN, Piacz-utca 9.

Kimerítő és hiteles információt ad belföldi és külföldi cégekről, magánszemélyekről és pénzintézetekről.
Lelkiismeretes tanácsot ad

mindenféle hitelügyletben

jelzálog-, törlesztéses kölcsön és lombard (értékpapír) kölcsön ügyekben. Elvállal ezekre és minden bankügyre nézve megbízásokat, minden előleges költség nélkül.

Telefon 586.

Telefon 586.

Félix Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely. Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kónes hőforrása: Viz hőfoka 50 celsius. Gyógyjavallat fürdőalakjában.

Csusz (Reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek idült-méh és petefészek gyuladások, méh hurut, medencezobeli sejtzövetlob és izzadmányoknál. Ivó gyógymód alakjában, idült gyomor bántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epe hólyag betegségeinél. Sárgaság és epe köveknél meglepő gyógyhatás.

Pensio rendszer: Október 1-től Május hó 1-ig. — I-ső rendű napi ellátás szoba, fűtés, világítás és fürdés naponként 7 korona. — Prospektust küld

az Igazgatóság.

Hoffmann és Kronovits könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. — Kurzweil János és Társa Budapesti festékgyárának festékével